

Posudek diplomové práce

Kateřina Kostelná: Rhoticity in Czech students and graduates' English

Hlavním tématem předkládané diplomové práce je výslovnost fonému /r/ u českých mluvčích anglického jazyka. Autorka se fonémem /r/ nejprve podrobně zabývá v teoretické části, ve které se snaží metodou srovnávání popsat tuto hlásku v češtině a v angličtině. Následně v části praktické zkoumá u vybraných subjektů z řad absolventů a stávajících studentů katedry anglického jazyka a literatury formou nahrávek různé realizace fonému /r/, především ve finální pozici (kde jeho přítomnost či absence vypovídá o přízvuku mluvčích) a jako prostředek vázání mezi samohláskami. Nedílnou součástí praktické části je dotazník, jehož analýza napomáhá k objasnění zjištěných poznatků.

V teoretické části se diplomantka dopouští závažnějších chyb především po formální stránce, které se negativně odráží na celkovém vyznění této části. Za největší prohřešek považuji nedostatečné uvádění písemných pramenů. V případech, kdy autorka cituje, a těch je poskrovnu, činí tak nedůsledně, nedodrжуje pravidla pro uvádění bibliografických údajů a ve dvou případech citovaný zdroj dokonce není uveden v bibliografii (str.12). Další výhrada se týká celkové struktury této části, která je disproporční vůči autorkou stanovenému cíli – popsat foném /r/ metodou srovnání v angličtině a češtině. Autorka se vyčerpává uváděním obecných klasifikací anglických souhlásek a pak jí nezbyvá moc sil ani na řádnou interpretaci předložených informací, ale bohužel ani na důkladnou srovnávací studii. Mnohem efektivnější a zajímavější by bylo od samého začátku nahlížet na tak široké téma jako je systém anglických souhlásek prizmatem zvoleného tématu. Zmíněná disproporčnost je navíc umocněna častým a zbytečným vysvětlováním pojmů, s kterými je poučený čtenář obeznámen (str. 16 *The term binary means consisting of two members*; str.9 *Oral sound is „a sound made in the mouth as opposed to the nose, nasal“*). Pro výčet definic odborných termínů mohl být použit poznámkový aparát nebo v příloze uvedený slovník vybraných pojmů.

V praktické části kladně hodnotím autorčinu podrobnou analýzu nahrávek a dotazníků, jejichž výsledky jsou přehledně graficky uspořádány a okomentovány. Následující výhrady k této části mají doporučující charakter. Zaprvé, diplomantka zatěžuje praktickou část informacemi, které patří do části teoretické (str. 35) nebo které jsou vůči prováděnému výzkumu irelevantní (např. dosažené vzdělání – jaký má vliv na výslovnost?; některé otázky z dotazníku zkoumající znalosti z fonetiky a fonologie). Za druhé, autorka by měla být opatrnější při formulování obecnějších závěrů a měla by se vyvarovat tvrzení typu „něco je úplně špatně“ (str. 39), protože fenomén vázání pomocí fonému /r/ může být posuzován pouze na škále vyskytuje se - nevyskytuje se, proč ano a proč ne. Za třetí je škoda, že v popisu individuálních příkladů diplomantka neocíslovala popisované subjekty a tak znemožnila čtenáři poslechnout si odpovídající nahrávky.

Po jazykové stránce je práce na dobré úrovni, diplomantka se vyjadřuje přesně, místy až příliš stroze, menší chyby se opakovaně vyskytovaly v oblasti interpunkce.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře.

V Praze 22.12. 2006

Mgr. Kristýna Poesová